

عنوان مقاله:

تقابل زیبایی شناختی فرهنگی در کتاب آرابی چاپ سنگی و چاپ سربی

محل انتشار:

همایش ملی جلوه های هنر و معماری مکتب زند و قاجار شیراز (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

ضحی اصغرزاده چرندابی - گروه هنر، دانشگاه فنی و حرفه ای، تهران، ایران، دانشجوی دکتری پژوهش هنر، پردیس بین المللی کیش، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

ورود صنعت نوین چاپ به ایران در سه دوره زمانی متفاوت رخ داد. بدیهی است در این سه دوره، ذوق و سلیقه جامعه ایرانی در پذیرش پدیده های نو، از شاخصه های فرهنگی، اجتماعی و رویدادهای تاریخی مختص زمان خود متأثر بود. بر اساس این عوامل، پذیرش دو تکنولوژی متفاوت تکثیر مکانیکی آثار، در مقابل سنت های اصیل هنری ایران که سالیان مدیدی سلیقه هنری ایرانیان را شکل داده بود، از طرف جامعه با چالش هایی روبرو شد. در زمان صفویان که اولین دوره ورود چاپ سربی به ایران محسوب می شود، هنر کتاب آرابی و تکثیر به عنوان هنری اصیل و والا هنوز در دست تعداد معدودی از شاهان و درباریان بود و به سفارش و سلیقه آنها از لحاظ موضوعی و تکنیکی انجام می شد. به همین دلیل روش تکثیر مکانیکی جدید مورد استقبال قرار نگرفت. این تکنیک چاپ بعد از دومین دوره ورود خود به ایران در دوره قاجار، در تقابل با چاپ سنگی و رواج آن، باز هم مورد پذیرش واقع نشد و چاپ سنگی به مدت ۵۰ سال در ایران به عنوان تکنیکی برای تکثیر آثار، به طور کامل استفاده می شد. تا اینکه بر اساس تحولات اجتماعی و نیازهای به وجود آمده، بستر برای رونق گرفتن چاپ سربی آماده گشت. در اینمقاله تاثیرات اجتماعی و فرهنگی در رواج چاپ های سنگی و سربی و همینطور تقابل زیبایی شناختی سنت های پیشین کتاب آرابی ایرانی در آثار تولید شده توسط چاپ های سربی و سنگی مورد پژوهش واقع می شود. برای ارزیابی این موضوع، منابع تاریخ هنر و آثار باقی مانده از دوره قاجار مورد بررسی قرار گرفته و جهت تحقیق در رابطه بسترهای اجتماعی و رویدادهای تاریخی با پدیده های نوین صنعت چاپ و سبک های جدید خلق آثار هنری، به تاریخ اجتماعی و فرهنگی دوره قاجار رجوع شده است. در نهایت بر اساس یافته های تحقیق، روند شکل گیری دیدگاه جدید زیبایی شناختی فرهنگی جامعه ایرانی در بازه زمانی حکومت قاجار بیان می گردد.

کلمات کلیدی:

زیبایی شناختی، قاجار، چاپ سنگی، چاپ سربی، تکثیر مکانیکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1384026>

